

Praktijktest Bouwbesluit 2012:

BOUWBESLUIT TEKST SUSAN EGGINK-EILANDER EN GERT-JAN VAN LEEUWEN

In het derde kwartaal van 2010 voerden deskundigen uit de achterban van zes organisaties samen een praktijktest uit met de toen beschikbare conceptversie van het nieuwe Bouwbesluit¹. Het initiatief hiertoe was genomen door de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland, in hoofdzaak omdat de vereniging van mening was dat haar inbreng in het Overleg Platform Bouwregelgeving (OPB) steviger moest worden onderbouwd. Andere leden van dit adviesorgaan van de minister sloten zich hierbij aan: BNA, Bouwend Nederland, NL Ingenieurs, NVBR en UNETO-VNI. Het OPB als geheel nam het idee over en ook de toenmalige minister en de Tweede Kamer reageerden met instemming.

¹ Bedoeld wordt een versie van juli 2010. De nummering en vooral de inhoud daarvan wijkt op tal van punten af van die in de vastgestelde versie, die op 27 september 2011 in het Staatsblad stond. Deze laatste zal samen met het nog niet definitief vastgestelde 'veegbesluit' (op 5 september 2011 aan de Kamer gestuurd) en de invloed van de moties, die de Kamer op 1 november 2011 aannam – voor zover minister Donner deze wil overnemen – het definitieve Bouwbesluit 2012 vormen, dat in de loop van 2012 zal worden ingevoerd. Ook daarvan zullen inhoud en nummering op onderdelen weer iets anders zijn.

een jaar na dato

BEGRIJPelijkheid, TOEPASBAARHEID EN CONSISTENTIE

De praktijktest richtte zich niet in de eerste plaats op de vraag of de eisen werden verzwaaard of verlicht of op mogelijke kostenconsequenties. De test stelde zich vooral de vraag hoe het zat met de begrijpelijkheid, toepasbaarheid en consistentie van de nieuwe AMvB. Dat natuurlijk vanuit het perspectief van de belangrijkste gebruikers van het Bouwbesluit: ontwerpers en adviseurs, uitvoerende bouwbedrijven en installateurs, plantoetsers en toezichthouders. Aan de hand van een aantal concrete projecten, die op basis van Bouwbesluit 2003 reeds waren vergund, keken zij of de gewijzigde regelgeving voldoende duidelijk was voor deze doelgroepen. Doken er in de toepassing verder tegenstrijdigheden, onduidelijkheden of manco's op? En was er voldoende samenhang tussen de verschillende afdelingen en artikelen te vinden?

Hun rapportage werd in oktober 2010 afgerond en aangeboden aan de minister van BZK, die deze doorstuurde aan de Tweede Kamer. Samen met het ongeveer gelijktijdig uitgebrachte advies van de Adviescommissie Praktijktoeepassing Brandveiligheidsvoorschriften over die aspecten van de nieuwe AMvB heeft de praktijktest behoorlijke invloed gehad op het inmiddels bekende eindresultaat. Het Ministerie van BZK zegde tijdens de uitvoering van de praktijktest toe, dat in de loop van 2011 terugkoppeling zou plaatsvinden naar de deelnemers over de manier waarop met de bevindingen zou worden omgegaan in het definitief maken van de tekst. Door allerlei oorzaken, zoals de spanning die ontstond tussen de ambitieuze planning van minister Donner en de detailbemoeienis in de voorhangprocedure vanuit de Tweede Kamer, duurde het lang voordat deze terugkoppeling gestalte kreeg.

Op 27 oktober 2011 was het zover: in het nieuwe kantoorgebouw van Nieman Raadgevende Ingenieurs in Utrecht kwamen ongeveer twintig mensen bijeen. Het overgrote deel bestond uit deelnemers aan de Praktijktest namens de zes genoemde brancheorganisaties. Zij kregen een uitgebreide toelichting van drs. Hans in 't Hout, die bij BZK projectleider Bouwbesluit 2012

is. Hij schetste de aanleidingen tot het maken van deze nieuwe AMvB, het proces, de invloed van allerlei belangenorganisaties, het Overleg Platform Bouwregelgeving, de Tweede Kamer enzovoort. Zijn relaas eindigde met een terugblik op inhoud en betekenis van de praktijktest.

TAARTPUNTEN NIET GEWENST

Het ministerie vond de vorig jaar door de zes organisaties gepresenteerde rapportage over de praktijktest leesbaar en bruikbaar. Wel was het handiger geweest om de samenvatting van de beoordeling op de drie invalshoeken niet in taartdiagrammen te presenteren. Vooral in de media leek het of 'vijf procent van de actieve deelnemers aan de praktijktest' hetzelfde is als 'vijf procent van de gehele bouwkolom in ons land'. Het was een politieke keuze van de minister om ondanks de aandrang vanuit de Kamer geen tweede praktijktest uit te voeren met de gewijzigde versie van het Bouwbesluit, al dan niet geïntegreerd met het 'veegbesluit'. De deelnemers aan de praktijktest vinden dit jammer, mede omdat er nu pas – nadat de Kamer op 12 oktober 2011 een laatste uitgebreid AO (Algemeen Overleg) aan de nieuwe AMvB heeft gewijd – terugkoppeling plaatsvindt. De vertegenwoordigers van de zes organisaties hadden in hun inbreng in het OPB veel kunnen hebben aan de uitkomsten van een terugkoppeling in het voorjaar van 2011. Naast de bevindingen uit de praktijktest zelf, hadden zij dan kunnen beschikken over wat het ministerie daarmee wel en niet heeft gedaan, en wat de respons daarop van de deelnemers zou zijn geweest. Een gemiste kans, vonden allen!

Het is jammer dat een overzicht dat voor deze terugkoppeling is bedoeld en sedert april 2011 gereed lag op het ministerie, door een misverstand pas nu aan de deelnemers is gepresenteerd. Het is te uitgebreid om op te nemen in dit artikel, daarom is het te vinden op de pagina Bouwbesluit 2012 van www.bwtinfo.nl. Daar kan men overigens ook allerlei andere relevante documenten in het kader van Bouwbesluit 2012 vinden, waaronder de geïntegreerde tekst van Bouwbesluit en 'veegbesluit' (zie voetnoot 1!) en de rapportage over de praktijktest zelf.

VOOR HERHALING VATBAAR

Tijdens de bijeenkomst op 27 oktober werd nog een aantal aanvullende opmerkingen en vragen gesteld, die inclusief beantwoording zijn toegevoegd aan de hiervoor genoemde bijlage op www.bwtinfo.nl. Net als de aanwezigen vanuit het ministerie beschouwen ook alle deelnemers zelf en hun vertegenwoordigers in het OPB (en JTC, de Juridisch-Technische Commissie daarvan) het uitvoeren van een praktijktest bij voorgenomen wijziging van de bouwregelgeving als een zinvolle actie. Al naar gelang de aard en omvang van de wijziging kan zo'n praktijktest groter of juist kleiner worden opgezet. De Vereniging BWT Nederland zegde toe hiervoor een Plan van Aanpak te ontwikkelen en dat na afstemming met de andere vijf organisaties te zullen voorleggen aan het ministerie.

Degenen, die de terugkomdag bijwoonden, ontvingen aan het eind van de bijeenkomst allen een exemplaar van het Praktijkboek Bouwbesluit 2012. In een begeleidend schrijven van de directeur Stad en Bouw van BZK, drs. Meindert Smallembroek, gaf het ministerie op deze manier uiting aan zijn waardering voor de geleverde bijdrage aan de totstandkoming van Bouwbesluit 2012. Met een eenvoudige lunch en dank aan Nieman Raadgevende Ingenieurs werd de bijeenkomst afgesloten.

De auteurs Susan Eggink-Eilander en Gert-Jan van Leeuwen waren respectievelijk als projectsecretaris en projectleider nauw betrokken bij de in 2010 uitgevoerde praktijktest. Susan Eggink-Eilander is werkzaam als senior adviseur brandveiligheid bij Nieman Raadgevende Ingenieurs b.v. en Gert-Jan van Leeuwen werkt onder andere als senior adviseur voor de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland.